

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:

Kraków

ul. Dunajewskiego 15

Telefon Redakcji 103-96

Telefon Administracji 103-10

Adres dla telegramów:

NAPRZOD KRAKÓW

NAPRZOD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznik z 5.50

Tęgiłowski ul. 125

Zagranicą 9 złotych

Za zmianą adresu 60 gr.

Wyhodził oddziennie rano

z wyjątkiem poniedziałków

i dni poświęconych

Konto P.K.O. Kraków 400.670

Więźniowie z Brześcia przewiezieni

W niedzielę nastąpiło przewiezienie b. posłów z Brześcia do rozmaitych więzień przy sądach okręgowych. Przewiezieni zostali: tow. Prager i Mastek oraz dr. Kiernik do więzienia centralnego w Warszawie; Korfanty do Warszawy, Kwiatkowski do Torunia, wszyscy inni do Orojca pod Warszawą.

Wobec Pragera, Mastki i Kiernika sędzia śledczy p. Demant postanowił zastosować inny środek zapobiegawczy, tj. wypuszczenie ich za kaucją po 10 względnie 5 tys. zł. Za dr. Kiernika żona jego złożyła kaucję tak, że już został zwolniony, zaś za tow. Mastkę i dra Pragera złożyły kaucję kolejarze i obaj ci towarzysze również zostali wypuszczeni.

Do Warszawy przewiezieni zostali tow. Mastek i dr. Kiernik w jednym samochodzie, który po drodze utknął z powodu zawiei śnieży. Blisko pół godziny trwał postój, poczem ruszono w dalszą drogę.

CZYTAJCE

„Hocki-klocki“

(Zbiór „Hocków-klocków“ z „Naprzodu“).

Cena egzemplarza 40 groszy.

DO NABYCIA W KIOSKACH

Zewnętrzny i wewnętrzny obraz BB

(Korespondencja własna „Naprzodu“)

Warszawa, 23 listopada.

Nie wszystko złoto, co się świeci — mówi się potocznie, a co dopiero mówić o metalu, którego i największy amator nie uzna za szlachetny? Na zewnątrz: imponująca siła. Niezwykła to rzecz mieć pod sobą komendę 250 — o jednego mniej lub więcej — ludzi, którym nie wolno mieć żadnego zdania; którym wolno wprawdzie myśleć, ale nie wolno im tym myśлом nadać formy słownej; którym jednym i najwyższemu obowiązkiem jest słuchać komendy. Zdałoby się tedy: łatwe życie będzie miał prezes klubu, który będzie temi instrumentami dyrygował a jeszcze łatwiejsze premier, w którego tak! owa kapela będzie grała.

Alle tyko zdawałoby się. I tu przychodzi moment, kiedy musi się zrobić różnica między zewnętrznym a wewnętrznym położeniem BB: na zewnątrz świetnie, wewnątrz pełne sprzeczności i niepewności — zależnie od tego, pod czyją komendę zostanie oddane. Już teraz, kiedy nie wszyscy wybrani mają certyfikaty w rękach, toczy się — narazie akademicka — dyskusja, czy BB ma pozostać tym, czem był ogłoszony w akcji wyborczej, tj. jednolitym blokiem, czy też ma rozpaść się na poszczególne — poaż się Boże — ideowe obozy. Menerzy BB mają uzasadnione obawy, że przytrzymanie pary w kotłach, tj. utrzymanie w kupie tylu różnych odcienn, żądań i poażów w jednej kupie może spowodować eksplozję, katastrofą dla kotła. Co więc zrobić? Dać poszczególnym grupom autonomię w tonie jednego BB? Nie-

W więzieniu w Orojcu pozostają: tow. Lieberman, Barlicki, Ciołkosz i Dubois oraz Witos, Debski, Putek, Sawicki i Bagliński. Czy i do nich zostanie zastosowane zwolnienie za kaucją, decyduje zapadnie w najbliższym czasie.

Wszystko odbyło się „według programu“. Aresztowano kilkunastu posłów w 10 dni po rozpisaniu wyborów, zwalnia się niektórych i łagodzi się więzieniem innym w dniu zupełnego ukończenia wyborów. Niezapłacone dalsze przytrzymywanie b. posłów w więzieniach „cywilnych“ jest z punktu widzenia prawnego także niezasadnym, w każdym razie jednak wielką to alga dla nich i wielkie uspokojenie dla opinii publicznej, że „epizod brzeski“ się zakończył. Rzecz dziwna: blisko 10 tygodni trwało więzienie w Brześciu, a śledztwo nie posunęło się nawet do tego stopnia, aby powziąć czy ich obroncy wiedzieli, o co właściwie są oskarżeni. Wszak cicho już teraz o „udaremnieniu pożyczki“ przez Liebermana, o „szmuglowaniu obrazów“ przez Barlickiego itp. bezsensownych oskarżeniach, któremi bezpośrednio po aresztowaniach usiłowano je uzasadnić. Co z oskarżeń pozostaje? Najwyżej udział w krakowskim kongresie centrolewu — za to trzymają ludzi w więzieniu i to jakim.

bezpieczna rzecz dopuścić do współzycia, choć by w oddzielnych ubikacjach, zwoleńników „Nowej Kadrowej“ i „Przełomu“ albo samych „pułkowników“ z ich podwładnymi.

Wszyscy: zarówno w BB jak i postronni zdają sobie sprawę, że nie ma tam człowieka, który potrafiłby kierować tak wielo- i różnoglówą maszyną. P. Stawek? Zapewne, pada na niego jak na księżyc światło słoneczne, ale księżyc dla „starszych panów“ nie jest przedmiotem wdychań, przeważnie przedmiotem — pożałowania. Można, opierając się na cudzym autorytecie, rozkazywać, tj. objawiać cudzą wolę, ale takie ślepe posłuszeństwo jest dobre, może i pożyteczne w koszarach, nie zaś na terenie parlamentarnym. A sytuację komplikuje jeszcze fakt, że mocołdawca p. Sławka i w ogóle całego BB okazuje coraz dziwniejszą powściągliwość wobec tej grupy, która uważa się za jedyne uległomowąną do przewodzenia: do grupy pułkowników.

O tem uprzedzeniu mówi się tu szeroko, a jako najmniej szczytne atut wysuwają fakt, że w ostatnich dniach coraz więcej błędnie nazywano ptk. Becka, a na horyzoncie pojawia się nazwisko gen. Sosnkowskiego. General ten od r. 1926 zupełnie usunął się czy został usunięty w cień; ograniczył się czy ograniczono go wyłączenie do funkcji wojskowych, mimo że w czasach swego kilkunastoletniego ministrowania okazywał — obok wojskowych — i polityczne zdolności. Samo pojawienie się tego nazwiska na widowni wywołało w grupie pułkownikowskiej popłoch, gdyż gen. Sosnkowski ma z nie-

jednym z nich stare porachunki i z pewnością czasy świetności niejednego z obecnych dygnitarzy rychło skończyłyby się.

Cała więc uwaga politycznej Warszawy obecnie skupiona jest na tych dwóch nazwiskach: Beck czy Sosnkowski. O dwóch byłych premierach z łaski p. Piłsudskiego: pp. Świątalskim i Sławku mówi się coraz mniej, odsuwa się ich na boczny tor, jednego na marszałka Sejmu, drugiego na hetmana BB. Ale te kombinacje spotykają się z krytyką w tych sferach, które chciałyby widzieć przyszłą politykę zupełnie — bez rękawiczek. Cóż p. Świątalski? Potrafił długo i potoczył się mówić, ale ma obok tej „zalety“ jedną wielką wadę: nie spieszy się do żadnej roboty a gotowość być już do tego z wziędu na to, że opozycja w Sejmie będzie wprawdzie nie duża liczebnie, ale zato dobrana jakościowo i z pewnością będzie z marszałkiem horysąć się o każde słowo w regulaminie. Cóż p. Stawek? Dobry „oficer łącznikowy“ między Belwedrem a BB, ale o własne pomysły nikt go nie posadzi i nikt też nie wierzy, aby mógł na terenie sejmowym sprzątać takim graczem, jakim rozporządza opozycja.

A więc — przyszłość niepewna. Może coś wyjdzie na jaw 26 bm., na który to dzień zwolano plenarne zebranie BB. Jedni nazywają to zebraniem, drugą odprawą — w każdym razie może dowiedmy się coś o planach na najbliższą przyszłość. Jeszcze nigdy miny nie były tak tajemnicze jak obecnie; jeszcze nigdy nie szeptało tak gęsto nad nieprzenikliwością, jaką Belweder otacza się — trudno, wolno najwyżżej wdychać i narzekać po kątach, potem: rozkaz i nlema dyskusji. Czy to będzie podstawa polityki większości przez długi, może 5-letni okres? Są tacy, którzy wątpią.

Sąd Apelacyjny w Krakowie. Wydział I. Dnia 21 listopada 1930 roku. Sygnatura: I K z 258.30. Sąd Apelacyjny w Krakowie w sprawie konfliktu czasopisma „Naprzód“, rozstrzygnął zażalenie Prokuratora Sądu okręgowego w Krakowie, na postanowienie Sądu okręgowego w Krakowie z dnia 14 listopada 1930 roku. Sygn. IV Pr. 98.30, którym uchylono zarządzenie prez. Starostwa Grodzkiego w Krakowie konfliktu czasopisma „Naprzód“, Nr 261 z daty 11 listopada 1930 z powodu treści artykułu pod tytułem „Dwa miesiące Brześcia“, wstępnie od słów „Kraj jest“ do słów „jest Brześć“ na posiedzeniu najzwyczajniej dnia 21 listopada 1930 r. po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Apelacyjnego postanowił: 1) uwolnić zażalenie, uchylić zaskarżone postanowienie i orzec, że ten artykuł czasopisma „Naprzód“, Nr 261 z 11 listopada 1930 pod tytułem „Dwa miesiące Brześcia“, od słów „Kraj jest“ do słów „jest Brześć“ zawiera namówienie występując w §§ 491, 493 u. k. i artykułu V ustawy z 17 grudnia 1926 roku, Nr 8 artykuł. De. p. 2) Zażalenie konfliktu powyższego artykułu zarządzone prez. Starostwa Grodzkiego w Krakowie: 3) Zakazać dalszego rozszerzania skłótniowatych treści powyższego artykułu; 4) Zarządzić ogłoszenie tego zakazu w dzienniku urzędowym i w przepisanej formie w najbliższym numerze czasopisma „Naprzód“. Uzasadnienie: W zażewstowanym wniosku autor artykułu Rad, zarzucając mu bezzasadność, iż rządzący Władze i Sądów, oraz że Brześć jest brzością Polski, a zatem bez przytoczenia pewnych okoliczności faktycznych obwiała Rad o przynajmniej pogardzie, co uzasadnia zmiana występującego obrazu ciał w §§ 491 i 493 u. k. oraz z artykułu V ustawy z 17 grudnia 1926 roku, Nr 8 artykuł. De. p. 2) p. Dłatego materiału zażalenia uwzględnić, zaskarżone postanowienie uchylić, znać konflikt za usprawiedliwionym, wydać zarządzenia z § 8 i 9. Przewodniczący: Dr. B. Markiewicz. Pr. Protokolan: A. Seydlhuber wr.

TOWARZYSZAJE TOWARZYSZKI
ROZPOWIECZAJCIE SWÓJ DZIENNIK!

Kampania wyborcza w Polsce a prasa zagraniczna

Chcemy poniżej podać opinie prasy zagranicznej na temat wyborów w Polsce — oczywiście należymy do dawkami. Zreferowaliśmy obszerniej, choćby najciekawsze pozycje, stając bowiem na przesłankę, że mnogość tych głosów, w wielkiej prasie politycznej Europy w licznych wypadkach powracała do wyborów polskich parokrotnie, wchodząc nawet w szczegóły lokalne. („Manchester Guardian” np. z 17 i 18 bm. podawał korespondencję ze Lwowa, z Warszawy i z Katowic); następnie tworzyła dla nas też zapórę do cytowania dłuższych artykułów, strasząc, że „prasa zagraniczna” nie może sobie — zapożyczenia się w tym wypadku — czytelników polskich z niedostępna dla nich częstokroć prasą obcą.

Ochceni ukazywać się wyborcy i do senatu. Głosy prasy zagranicznej nie mogą być zatem takowe, jako jeden z argumentów opozycyjnych przeciwko jednemu. Mają one wobec zwycięstwa, którym oddycha nasza wspólnota, być pewną czerpniętą historią. Ponieważ i nam w obecnej chwili i chodzi o jakiś ogólny pogląd, postaramy się w miarę możności grupować głosy różnych odcieni opinii.

PRASA FRANCUSKA

Z prasy francuskiej podawaliśmy już próbkę z „Le Temps”, który jako ogólny dyktando i ciekawej podał zwycięstwo nieludziły rządowe, nie zdolał się jednak utrzymać od uwagi, że polozosno — są pewne wątpliwości co do metod, które mi to zwycięstwa osiągnięto.

W „Journal des Debats”, starym, poważnym, a umiarkowanym dzienniku podkreśla znany publicysta August Gauvin, że dla zapewnienia sobie większości, celem dokonania reformy konstytucyjnej, zastosowano metody „wyjątkowo surowe i o legalskiej spójności”. Na dowód przytacza Brzecz. Artykuł z 16 bm. pisany był jeszcze przed wynikiem wyborów sejmowych. Dodaje więc autor tylko wniosek: „Ta metoda prowadzenia kampanii wyborczej wywołata naturalnie żywe i głębokie podniecenie”.

W „L'Echo de Paris” (z 17 bm.) pisał Perlinax pod tytułem: „Marszałek Pilsudski chce usadowić swój rząd”.

Ideą przewodnią jego tu uspokajającej opinii francuskiej, do której zwraca się słowami: „nie skandalizujmy się ponad miarę powyższymi nadużyciami”. A do nadużyć owych zalicza: aresztowania polityków opozycyjnych, zawieszanie dzienników, ponieważ były drukowane w lokalach niehygienicznych (tu autor dodaje wykrzyknik) i jako „ukoronowanie przygotowań” ulewianie listem. Wskazuje podnosi Perlinax oświadczenie władz, że wybory będą ogólnymi.

Dlaczego autor nie radzi Francuzom gorszyć się tem, co sam, jako nadużycia przedstawia? — Albowiem Polska nie jest jednym państwem, gdzie rząd nie respektuje suwerenności ludu. Drugą okolicznością łączącą ma być to, że Polska zginęła była od parlamentaryzmu arystokratycznego.

Opinie Perlinaxa podają też inni autorzy, w tym ówczesny adwokat na radach. Ale nie jest to stanie przemilczono tego, czego się zapiera sanna. Wyraża on równocześnie zdziwienie, że marszałek Pilsudski po zwycięstwie majowym nie osadził swojej władzy na fundamentach uregulowanych, łomaczy to tem, że jest on z urobieńsania „fortuena” (co znaczy zawiły, kryjący, biazre (dziwiny) i lubi używać drugiego koniugacji) „Nim nie wyjdą wówczas ani prezydenci, ani premierostwa, „Silny człowiek” poprzestął na obsadzeniu swym zwo lennikami (Perlinax używa określenia „creatures”) stanowisk państwowych i interweniował głośnie śmarnie, gdy sprawy nie szły po jego woli”.

Tych kilka zdań ukazuje ostentacyjne oblicze Perlinaxa, który oportunistą, który łatwo pogodzi się z różnami praktykami — udukała od Francji.

Przytoczymy tu dla odmienny inny głos — człowieka zasad, mianowicie deputowanego Henryka Guernul, sekretarza „Ligi praw człowieka”, który o wyborach w Polsce napisał artykuł wstępny w „Le Quotidien”. Autor wylicza również kolejno sposoby, którymi zwałowano opozycję w Polsce, a także opanowanie i ten lud, który, gdy Polaki cierpią pod jarzmem zaborców, protestowali przeciwko pruskim więzieniom i tarmom rosyjskim, a w tych ostatnich gębno i Pilsudskiego, że w tych ostatnich humanitarny poczynają zawsze i wszędzie za niedopuszczalne nieudzielanie obchodzenia się z przeciwnikami.

Jako demokraci stają oni na stanowisku, że nikt nie ma swobode głosowania poważne nie po-

winno być wystawiane na pośmiewisko. Rzeczą znieść je, niż odnieść.

Wreszcie dekretuje Guernul, że jako pacyfista, z tego tytułu przeciwstawia się wszelkiej dyktaturze. Podkreśla nadto swoją przyjaźń dla narodu polskiego. Te momenty ujęte są w oryginalne w formie lapidarną, a zarazem piękną. („Quotidien” 14 IX). Musielimy je w streszczeniu odobierać.

Ostatnie zdanie Guernula ma na czelę ten aforyzm: „Cała Polska jest naszą wianką, lecz tylko Polska dla nas przysięga jest naszą przyjaciółką”. Socjalistyczny „La Populaire” oczywiście występuje i przeciw celowi i przeciw środkom występującym przez polskie siły sanacyjne w kampanii wyborczej. Pismo o „wyborach” w Polsce. (A propos: Ostatni „Tydzień” p. St. Thugutta używa określenia: „To nie były wybory, to były samowolyby”. Czytelnicy osądzą, czy ten termin spotwarzają się).

Organ bratniej partii francuskiej podkreśla nadto, że Polska demokratyczna cieszyła się sympatją Europy, Polska zaś, wyrzucająca z demokracją, nawet utrudnia sobie pozyskanie kapitałów zagranicznych. Albowiem lekają się one zawsze dyktatorskie skłonności.

Nawet prasę prowincjonalną Francuska żywo interesowała się wyborami w Polsce, rozumiejąc, że nie jest to fakt zwycięstwa odwołania się rządu do opinii narodu; lecz że jest to zmaganie się, odbiegające od zwykłych norm. Mamy np. przed sobą: „L'Quest-Eclair” wychodzący w Rennes z artykułem Alfonsa lineta pod tytułem: „Polska głosi. Co można myśleć o postawie marszałka Pilsudskiego”.

Nie możemy, jak podaliśmy wyżej, zakładać archiwum głosów prasy cudzoziemskiej. Ciekawych odsłanilo do tego pisma (data: niedziela 16 bm.). Artykuł powyższy ma dwa polityczne: „Teror” i „Pessimizm”.

PRASA BELGUSKA

Artykuł tego pisma, jako korespondencję z Warszawy, znajdujemy na wydawnictwie „Liberte Belge” (Bruksela). Z ogromnym artykułem wystąpił socjalistyczny „Le Peuple” (z 18 listopada. Autor Jexas). Rozumie się w krajach, które zrosły się z parlamentaryzmem, wykręca wszystko, co stało przed ostatnich wyborach w sprzeczności z tem, co się na zachodzie dzieje, nieudolno. „Le Peuple” bardzo trafnie oświadcza do tego zmierzala taktyka protektorów jednok

i wymownie to wylicza, swoim czytelnikom. Może najścisłej reaguje przeciwko hasłu tak z rzadem — niech głosuje jawnie. Wyjaśnia on, co zwłaszcza znacząco to hasło tam, gdzie ludność czuła się bardziej bezsilną. A redakcja „Le Peuple” nie widziała mapki wyborczej, która zaprodukowała triumfalnie po wyborach wieloletnie „Silno” — o rozkładzie zacięgnięciu — w niarę listy mandatów BL — najpóźniejszymi powiatów. Caar nemi, jak węgół się tam kresy wschodnie...

PRASA ANGIELSKA

„Daily Herald”, półurzędowy organ rządu brytyjskiego, oświadcza, że „marszałek Pilsudski osiągnął większość w parlamencie przy pomocy systemu... bezprzekładnego w dziejach wyborów”. W miejscu oznaczonym przez nas kropkami znajdowały się w oryginalne słowa, charakteryzujące dyktator, który, gdyby niewłaściwie konflikta na łamach „Narodu”. Następnie wymienia poszczególne momenty tego „systemu”, jak uwieszenie kandydatów opozycyjnych, zakazywanie zgromadzeń opinii, ulewianie list kandydatów i t. d. i t. d. następującej syntezy „zwycięstwa” sanacji: „Marszałek Pilsudski osiągnął w rzeczywistości tylko zupełną pewność, że odłód polityczny, który przy krytycy Polski będzie zupełnie wrażliwy”.

Konserwatywny „Times” — nazwę tego organu znał każdy — zajmuje stanowisko krytyczne i wobec Sejmu i wobec wyborów. Zamyka się one w aforyzmie: „Celem zapobieżenia nowej katastrofie parlamentu, marszałek zainicjował faktycznie karykaturę swobodnych wyborów”.

Liberalny „The Manchester Guardian” używa zwrotów trynych do potwierdzenia ze względów cenzuralnych.

PRASA LWOWSKA

Prasa międzykrajowa, turyńska i neapolitańska z dnia 19 XI, zamieszcza przeważnie korespondencje z Berlina, donoszące o groźnych wypadkach w Pruszkowie, Lwowie, Łodzi i Warszawie i akcentując również głosy prasy niemieckiej, stwierdzając „uniemożliwienie Niemcom głosowania” w poszczególnych okręgach.

Z drugiej strony prasie faszystowskiej, a taką jest cała prasa włoska, podoba się „silna reakcja” „La Tribuna” pisać: Trzeba było przeciwdziałać ławki Pilsudskiego, żeby odłożyć do stałki rządów. I tutaj, jak w innych krajach, chodzi o przesilenia parlamentaryzmu, a środki, które wzięto są z konieczności wyjątkowych.

ISNE

Bez słowa krytyki pisał o wyborach w Polsce rumuński „Vilforu” i jugosłowiański „Wreme”.

Co się dzieje w Rosji?

Już w piątek wieczór mówiono w Krakowie o wybuchu rewolucji w Rosji, o zamordowaniu Stalina, o przesłaniu połączeń telefonicznych i telegraficznych. W sobotę na Berlin zaczęły nadchodzić dżwie alarmujące wiadomości, które ze strony sowieckiej urzędowo nie zaprzeczono. Ponieważ świat już przyzwyczaił się do takich alarmów, które dotychczas nigdy się nie sprawdziły, zaczęto powątpiewać, czy i obecne doniesienia mają jakikolwiek podstawę.

Co się okazuje? Faktem jest, że w środę lub czwartek ubiegłego tygodnia w Moskwie zamknięto wszystkie ulice prowadzące na Kremle. Sąd oświadczył alarmowe pogłoski o wybuchu rewolucji. Dalej okazało się, że tylko połączenia telefoniczne z Rosją były przerywane, ale tak samo była przerwa z Litwą i Łotwą — widoczne wskutek wichury, która szalała w całej Europie północno-wschodniej. Natomiast połączenia telefoniczne i radiowe funkcjonowały w porządku. Jak donosi „Vorwärts”, ministerstwo spraw zagranicznych w Berlinie otrzymało w sobotę rano telegram z Moskwy wysłany w piątek w nocy. Treść telegramu nie głosi o nadzwyczajnych zaszłościach.

W ostatnich dniach zaszło jednak kilka wypadków, które mogły być podstawą tych pogłosek. Między innymi urzędowy organ wojskowy „Czerwona Gwiazda” wychodził od 16 bm. pod zupełnie zmienioną redakcją. Dotychczasowi redaktorzy: E. Kiedan (dyrektor akademii wojskowej) i Deglariet (pomocnik Ganiarika) zostali usunięci, a naczelna redakcja obal ażełnany nikomu. Ponieważ ta zmiana w redakcji nastąpiła bez podania powodów, zrozumiałem jest, że dało to powód do rozmaitych pogłosek.

Zupełnie nieprawdopodobne są pogłoski, jakoby na czele buntu przystąpił Stalinski, mni się w Woroszyłow. Wiadomo przeciwnie, że Woroszyłow ro-

ząco popiera Stalina, walcząc razem z nim przeciw opozycji. Dzięki właśnie poparciu Woroszyłowa Stalin może być obawy zmniejszyć o niepowodzenie w nowej polityce, w której Stalinski nie zawsze potrafi przeprowadzić swą wolę. Wszystkie wągole pokłóski o przewrótach w Rosji, które pojawiają się przynajmniej raz na kwartał, należy brać bardzo ostrożnie. Zwłaszcza stosunków twierdzi na podstawie naczynnych świadczeń, że rząd komunistyczny sa silnie i nie grozi im, przynajmniej w najbliższej przyszłości, żadne niebezpieczeństwo.

Władomości polityczne

CZY ROKOWANIA NAD REWIZJĄ PLANU YOUNGA?

Gubernator Federal Reserve Bank Harrison przybył 23 bm. do Berlina i natychmiast odbył konferencję z prezydentem Niemiec, a następnie z kanclerzem. Najciekawsza konferencja ta dotyczyła rozkładu złota i polityki kredytowej, zwraca jednak uwagę, że Harrison przed wyjazdem do Berlina zatrzymał się w Paryżu i konferował z przebywającym tam Owenem Young, twórcą „planu Younga”.

— 0 — 0 —

POGŁOSKI O DYKTATURZE W HISPANII

Premier general Berenguer oświadczył, że z zebrania większości ilości wojska w Madrycie nie należy sądzić, aby to miało specjalny cel. Chodzi o powtarzające się każdego roku zarządzenie, mające na celu wzmocnienie osłabionego wskutek uderzenia garnizonu stołecznego. W Madrycie nikt jednak nie przypuszcza, aby w Hiszpanii dalej oświadczył premier, że nie myśli oświadczyć dyktatorem. Ostatnie jego słowa o możliwości przywrócenia dyktatury zostały fałszywie zrozumiane.

Wynik wyborów do Senatu w Krakowie

w 70 obwodach głosowania

Obwód 1: Nr. 1 — 380, Nr. 7 — 78, Nr. 4 — 99, Nr. 14 — 72.
 Obwód 2 (św. Jana), Nr. 1 — 396, Nr. 4 — 166, Nr. 7 — 87, Nr. 14 — 29.
 Obwód 3: Nr. 1 — 360, Nr. 7 — 84, Nr. 4 — 202, Nr. 14 — 49.
 Obwód 4 (Sebastjana), Nr. 1 — 370, Nr. 4 — 93, Nr. 7 — 90, Nr. 14 — 36.
 Obwód 5 (Sienna), Nr. 1 — 243, Nr. 4 — 97, Nr. 7 — 90, Nr. 14 — 132.
 Obwód 6 (Grobie), Nr. 1 — 230, Nr. 4 — 134, Nr. 7 — 55, Nr. 14 — 50.
 Obwód 7: Nr. 1 — 326, Nr. 7 — 89, Nr. 4 — 102, Nr. 14 — 45.
 Obwód 8 (Al. Krasinśka), Nr. 1 — 314, Nr. 4 — 91, Nr. 7 — 69, Nr. 14 — 74.
 Obwód 9 (Lorelańska), Nr. 1 — 376, Nr. 4 — 106, Nr. 7 — 49, Nr. 14 — 18.
 Obwód 10 (Studencka), Nr. 1 — 462, Nr. 4 — 168, Nr. 7 — 92, Nr. 14 — 40.
 Obwód 11 (Żujskiego), Nr. 1 — 501, Nr. 4 — 149, Nr. 7 — 100, Nr. 14 — 46.
 Obwód 12: Nr. 1 — 394, Nr. 7 — 157, Nr. 4 — 117, Nr. 14 — 43.
 Obwód 13 (Rajska), Nr. 1 — 412, Nr. 4 — 134, Nr. 7 — 104, Nr. 14 — 50.
 Obwód 14 (Sialak), Nr. 1 — 456, Nr. 4 — 141, Nr. 7 — 87, Nr. 14 — 30.
 Obwód 15 (Biskupia), Nr. 1 — 428, Nr. 4 — 170, Nr. 7 — 111, Nr. 14 — 59.
 Obwód 16 (Krowoderska), Nr. 1 — 560, Nr. 4 — 131, Nr. 7 — 106, Nr. 14 — 41.
 Obwód 17 (Pocztowa), Nr. 1 — 361, Nr. 4 — 117, Nr. 7 — 102, Nr. 14 — 74.
 Obwód 18: Nr. 1 — 469, Nr. 7 — 125, Nr. 4 — 157, Nr. 14 — 44.
 Obwód 19 (Kleparz), Nr. 1 — 472, Nr. 4 — 284, Nr. 7 — 87, Nr. 14 — 39.
 Obwód 20: Nr. 1 — 363, Nr. 7 — 109, Nr. 4 — 140, Nr. 14 — 59.
 Obwód 21 (Pi. Matejki), Nr. 1 — 378, Nr. 4 — 136, Nr. 7 — 88, Nr. 14 — 85.
 Obwód 22: Nr. 1 — 367, Nr. 7 — 82, Nr. 4 — 81, Nr. 14 — 150.
 Obwód 23 (Topolowa), Nr. 1 — 311, Nr. 4 — 279, Nr. 7 — 67, Nr. 14 — 62.
 Obwód 24 (Lubomirska), Nr. 1 — 346, Nr. 4 — 144, Nr. 7 — 84, Nr. 14 — 55.
 Obwód 25 (Topolowa), Nr. 1 — 411, Nr. 4 — 121, Nr. 7 — 182, Nr. 14 — 75.
 Obwód 26 (Plac Matejki), Nr. 1 — 414, Nr. 4 — 104, Nr. 7 — 135, Nr. 14 — 51.
 Obwód 27: Nr. 1 — 411, Nr. 7 — 167, Nr. 4 — 67, Nr. 14 — 48.
 Obwód 28: Nr. 1 — 182, Nr. 7 — 65, Nr. 4 — 131, Nr. 14 — 247.
 Obwód 29 (Bernardyńska), Nr. 1 — 194, Nr. 4 — 87, Nr. 7 — 55, Nr. 14 — 154.
 Obwód 30: Nr. 1 — 183, Nr. 7 — 57, Nr. 4 — 23, Nr. 14 — 341.
 Obwód 31 (Dietelska), Nr. 1 — 167, Nr. 4 — 151, Nr. 7 — 90, Nr. 14 — 173.
 Obwód 32: Nr. 1 — 152, Nr. 7 — 39, Nr. 4 — 6, Nr. 14 — 413.
 Obwód 33: Nr. 1 — 161, Nr. 7 — 91, Nr. 4 — 24, Nr. 14 — 336.
 Obwód 34: Nr. 1 — 148, Nr. 7 — 61, Nr. 4 — 96, Nr. 14 — 266.
 Obwód 35: Nr. 1 — 107, Nr. 7 — 91, Nr. 4 — 9, Nr. 14 — 276.
 Obwód 36 (Miodowa), Nr. 1 — 166, Nr. 4 — 11, Nr. 7 — 97, Nr. 14 — 445.
 Obwód 37 (Miodowa), Nr. 1 — 136, Nr. 4 — 26, Nr. 7 — 57, Nr. 14 — 360.
 Obwód 38 (Wolnica), Nr. 1 — 105, Nr. 4 — 22, Nr. 7 — 68, Nr. 14 — 198.
 Obwód 39: Nr. 1 — 143, Nr. 7 — 35, Nr. 4 — 10, Nr. 14 — 337.
 Obwód 40 (św. Sebastjana), Nr. 1 — 155, Nr. 4 — 25, Nr. 7 — 55, Nr. 14 — 361.
 Obwód 41 (św. Sebastjana), Nr. 1 — 187, Nr. 4 — 23, Nr. 7 — 19, Nr. 14 — 246.
 Obwód 42 (Starowisła), Nr. 1 — 87, Nr. 4 — 3, Nr. 7 — 90, Nr. 14 — 132.
 Obwód 43 (Czackiego), Nr. 1 — 227, Nr. 4 — 44, Nr. 7 — 445, Nr. 14 — 31.
 Obwód 44: Nr. 1 — 220, Nr. 7 — 291, Nr. 4 — 49, Nr. 14 — 6.
 Obwód 45 (Barska), Nr. 1 — 434, Nr. 4 — 90, Nr. 7 — 147, Nr. 14 — 16.
 Obwód 46 (Kondracka), Nr. 1 — 365, Nr. 4 — 55, Nr. 7 — 137, Nr. 14 — 40.
 Obwód 47 (Słoneczna), Nr. 1 — 515, Nr. 4 — 101, Nr. 7 — 232, Nr. 14 — 14.
 Obwód 48: Nr. 1 — 404, Nr. 7 — 247, Nr. 4 — 75, Nr. 14 — 78.
 Obwód 49: 1 — 215, Nr. 7 — 191, Nr. 4 — 34, Nr. 14 — 13.

Obwód 50: Nr. 1 — 201, Nr. 7 — 141, Nr. 4 — 65, Nr. 14 — 2.
 Obwód 51: Nr. 1 — 295, Nr. 7 — 322, Nr. 4 — 67, Nr. 14 — 22.
 Obwód 52 (Nowa Wieś), Nr. 1 — 321, Nr. 4 — 113, Nr. 7 — 160, Nr. 14 — 10.
 Obwód 53 (Kozimierz Wielki), Nr. 1 — 440, Nr. 4 — 88, Nr. 7 — 248, Nr. 14 — 35.
 Obwód 54: Nr. 1 — 209, Nr. 7 — 242, Nr. 4 — 57, Nr. 14 — 4.
 Obwód 55: Nr. 1 — 431, Nr. 7 — 239, Nr. 4 — 81, Nr. 14 — 19.
 Obwód 56: Nr. 1 — 517, Nr. 7 — 274, Nr. 4 — 113, Nr. 14 — 54.
 Obwód 57 (Kleparz), Nr. 1 — 343, Nr. 4 — 37, Nr. 7 — 228, Nr. 14 — 6.
 Obwód 58: Nr. 1 — 453, Nr. 7 — 333, Nr. 4 — 66, Nr. 14 — 23.
 Obwód 59: Nr. 1 — 273, Nr. 7 — 294, Nr. 4 — 43, Nr. 14 — 1.
 Obwód 60 (Jachowicza), Nr. 1 — 194, Nr. 4 — 78, Nr. 7 — 274, Nr. 14 — 2.
 Obwód 61: Nr. 1 — 272, Nr. 7 — 264, Nr. 4 — 33, Nr. 14 — 2.
 Obwód 62 (Zamojskiego), Nr. 1 — 256, Nr. 4 — 63, Nr. 7 — 283, Nr. 14 — 72.
 Obwód 63: Nr. 1 — 234, Nr. 7 — 225, Nr. 4 — 35, Nr. 14 — 180.

Obwód 64: Nr. 1 — 353, Nr. 7 — 172, Nr. 4 — 100, Nr. 14 — 172.
 Obwód 65 (Józefińska), Nr. 1 — 236, Nr. 4 — 37, Nr. 7 — 96, Nr. 14 — 253.
 Obwód 66 (Józefińska), Nr. 1 — 288, Nr. 4 — 25, Nr. 7 — 194, Nr. 14 — 124.
 Obwód 67: Nr. 1 — 334, Nr. 7 — 200, Nr. 4 — 34, Nr. 14 — 53.
 Obwód 68: Nr. 1 — 270, Nr. 7 — 101, Nr. 4 — 44, Nr. 14 — 146.
 Obwód 69: Nr. 1 — 320, Nr. 7 — 166, Nr. 4 — 63, Nr. 14 — 138.
 Obwód 70: Nr. 1 — 372, Nr. 7 — 376, Nr. 4 — 55, Nr. 14 — 34.

WYNIK GŁOSOWANIA W KRAKOWIE

uprawnionych	96.325
głosowało	45.331
unieważniono	309

Otrzymały głosy listy:

Nr. 1	21.793
Nr. 4	6.141
Nr. 7	10.156
Nr. 14	7.432

Wynik w województwie krakowskiem

Wedle tymczasowych obliczeń podział mandatów następujący: BB 5 mandatów i Centrolew 2 mandaty (prof. Marchlewski i tow. dr. D. Gross).

Z wyborów niedzielnich w Krakowie i okolicy

Niedzielne wybory do Senatu w Krakowie przeżyły spokojnie. Naturalnie, tak jak podczas wyborów do Seimu, tak też i w czasie niedzielnych wyborów, policja dokonywała „czułów waleczność”, uprzedzając za robotnikami, roznoszącymi słomki. Nie obeszło się również bez arestów, aresztowano kilkunastu młodych twórców, których mimo interwencji puszczono dopiero po godzinie 9 wieczorem. Zwrócić należy uwagę na fakt, że policjanci na komendatach wynisiali asystującym twórcyżom w odrędnym sposób za to, że rozdawali numerki z listą 7.

W zegadnie jednak była policja z jednokrotności, którzy do tego stopnia się posuwali, że stali w bramach lokali wyborczych i rozdawali „jednaki”. Miało to miejsce w szkole Kleparz, gdzie razem z takim ananiasem ślali policjant.

W lokalach wyborczych panował bardzo słaby ruch. Głosowało przeciętnie 35 procent uprawnionych. Ale i w lokalach tych były laszkarwa, nadużycia ze strony „jednaki”, którzy przy samej urnie wyborczej nędzali za „jednaki”. Sanacja wygadywała ludzi z mieszkalni i wiozła ich do urny wyborczej. Akcja jej była popierana widocznie

gruba „forsa”. Krazyły po mieście dorożki konne i łakawski z „jednaki” umieszczonymi na karretkach, które za darmo wiozły wyborców do komisji wyborczych. Ku wielkiemu zdziwieniu mieszkańców naszego miasta, w tym czasie, oznaczono „1”, również wolny sankaryżów zwłomów, naturalnie „grali”. Ciekawym jest, że, któryś wyniósł tych autobusów. Czy to przypadkiem nie prezent p. Rolęgo dla swych wyborców?

Na prowincji w okręgu krakowskim, o ile dotąd stwierdziliśmy, działy się nadzwyczaj. Pełnomocnik naszej listy (Nr. 7) tow. Koryelowiec interweniował przez cały dzień, już to u prez. Matejki, już to u starostów w poszczególnych powiatach. W Wieliczce komisje uchwały nie dopuścić meżów zainwalist listy Nr. 7 i nawet p. starosta Wnek, mimo interwencji prezesa Matejki, wczwiał, świadcząc i naszym pełnomocnikowi, że nie może znieść komisji z zmiany uchwaly. — Wreszcie po długich pertraktacjach dał znać, aby naszych meżów zaufania dopuszczono do udziału w wyborach. Podobne kwestje zachodziły w Gdowie, Rabce, Wli Justowskiej, w kilku komiśkach okręgu nowosadeckiego itd.

Szczegółowe przebieżenia b. posłów z Brzeżcia

Tow. Mastek i dr Pragier wypuszczeni

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 24 listopada.

W sobotę sędzia Demant przybył do Brzeżcia i w kancelarii więziennej w towarzystwie pułkownika Biernackiego zawiadomił wszystkich więźniów, że zostaną przewiezieni do innych więzień. Każdy z więźniów podpisał papier, wzywając się ślubować, poczem oddano im zabrane szelki, sznurówki, krawatki i kolnierzyki, oraz białe szynowady. Gdy więźniowie byli gotowi do drogi, wszadzono ich do samochodów częścią otwartych, częścią zamkniętych i ruszono w stronę Warszawy.

W WARSZAWIE

odstawiono wszystkich do więzienia mokotowskiego, gdzie pozwolono im się wykąpać. Ponieważ większość więźniów była przeobrażona, nie skorzystano z rozkazu. Więźniów podzielono na dwie grupy: pierwszą grupę, co do których śledztwo już jest ukończone, pozostawiono w Mokotowie, drugą zaś grupę (Pragiera, Mastkę, Kiernikla i Kwiatkowskię) — przewieziono do więzienia przy ul. Daniłowiczewskiej, gdzie ich umieszczono w oddziale dla więźniów politycznych.

Wtedy sądowe odmówiły zwolnienia za zgodą Barlickiego, Liebermana, Duboia, Głockiego, Witosza, Baglińskiego, Popela i Dębskiego. — Co do Pułki decyzyja w sprawie wypuszczenia za kaucję jeszcze nie zapada.

TOW. MASTEK I DR PRAGIER

WYPUSZCZENI ZA KAUCJĄ

W godzinach popołudniowych przez ZKK tow.

Kurylowicz złożył za tow. Mastkę i dra Pragiera kaucję 15 tysięcy złotych, tak że o godzinie 3 popołudniu ich oddał opuścić więzienie.

Jak słychać, niektórzy dzienniki warszawskie otrzymały w drodze pośredniej zawiadomienie, żeby nie podążyć żadnych szczegółów o pomyśle byłych posłów w więzieniu brzeżcia.

Z Grójeń dożona:

Ludność Grójeń już w sobotę przypuszczała, że zostaną tam przewiezieni posłowie. W więzieniu grójeńskim poczyniono przygotowania. Więźniów łamieliśmy wywieziono.

Więźniowie grójeccy jest to mały i pletwowy budynek. Okna, wychodzące na pole, oblie są od dolu białą i deskami, tak że wcale nie widać po dworze. Ciepło są pietroze. Posłowie siedzą po dwóch w celi. Mała dozwoleń na spacer i wózeczny, spacerują również dwójkami. Według zapewnienia p. Demanta, więźniowie mogą korzystać z biblioteki więziennej. Otrzymały po dwa koce. Co do papierosów, decyzyja jeszcze nie zapada. Listy od rodzin są cenzurowane.

Uprzednia służba więzienna została usunięta. — Obecnie jest nowa straż. Kierownictwo więzienia spoczywa w rękach specjalnego inspektora z Warszawy.

PRAGIER I KIERNIK CHOROZY

Jak się dowiadujemy, z pomiędzy wypuszczonych za kaucję na wolną stopę więźniów z Brzeżcia, są tow. dr. Adam Pragier i dr. Władysław Kiernik poważnie chorzy.

Tymczasowy wynik wyborów do Senatu

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 24 listopada.

Wedle tymczasowych i tymczasowych danych podział mandatów do Senatu (razem z państwowymi) jest następujący:

BB	74	poprzednio 46
PPS	6	10
Str. narodowe	12	9
Wyzwolenie	4	7
Plac	1	3
Str. Chłopskie	1	3
NPR	1	3
ChD (Korfański)	2	6
Niemcy	5	5
Ukraincy	5	13
Jydzi	6	6
	111	111

Wzniesienie „ABC” i odrazu konfiskata

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 24 listopada.

Dziś po 1-miesięcznej przerwie pojawił się zamknięty z powodu opieczowania drukarni dziennik „ABC”, który odrazu został skonfiskowany.

TELEGRAMY

TOW. DASZYŃSKI NA PREZYDENTA

Warszawa, 24 listopada (tel. w. „Naprzodu”). Marszałek Seimu tow. Ignacy Daszyński odpowiedział dzisiaj w południe p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Wiza miała charakter kurtuazyjny.

O POROZUMIENIE WEGŁOWE POLSKO-ANGIELSKO-NIEMIECKIE

Londyn, 24 listopada. Jak „Daily Express” donosi, angielski minister górnictwa podjął kroki w kierunku zawarcia układu polsko-angielsko-niemieckiego, którego zadaniem byłoby ustalenie cen węgla, ujednolicenie warunków pracy w przemysle węglowym i podział rynków zbytu.

NASTĘPIŁA SANACYJNYCH WYBORÓW

Berlin, 24 listopada. Rada ministrów zajmowała się dziś sytuacją mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku, jaka powstała wskutek teroru wyborczego powstańców górnośląskich. Jak z kół miarodajnych donoszą, generałnemu konsulowi niemieckiemu w Katowicach polecono zebrać materiał dowodowy, który po nadejściu będzie podstawa dalszych kroków rząd niemieckiego. Rząd niemiecki powołuje się na konwencję senacką, która Niemcom górnictwom zwanemu niezwłocznością akcji wyborczej. W razie uławnienia przekroczeń ze strony polskiej rząd Rzeczypospolitej zażądał i będzie się domagał, aby sprawa ta znalazła się na porządku dziennym przyszłej sesji Rady Ligi. Niezależnie od tego rząd niemiecki zapowiada wniesienie zażalenia do mieszanej komisji rozjemczej Górnego Śląska.

AMBASADA SOWIECKA ZAPRZĘŻA

Berlin, 24 listopada. Ambasada sowiecka w Berlinie przesłała do prasy berlińskiej komunikat, w którym stwierdza, że mimo oficjalnego demensu sowieckiej agencji telegraficznej, niektóre dzienniki w dalszym ciągu podają wiadomości o rzekomych zamieszkach w Rosji. Ambasada odpowiada, że pogłoski te pozabawione są wszelkich podstaw. Połączenia telegraficzne i kolejowe z Rosją sowiecką uległy na pewien czas przerwom wskutek burzy, zostały jednak ponownie przywrócone.

LITWINOWI NAGLE WYCHWAŁA Z GENEWY

Genewa, 24 listopada. Sowiecki komisarz spraw zagranicznych p. Litwinow opuszcza nagle Genuę i wychodzi do Moskwy. Delegacja sowiecka nie podaje przyczyn jakie skłoniły Litwinowa do nie spodziewanego wyjazdu. Wyjazd jego wywołal tu wielkie zdumienie, tem większe, że w najbliższych dniach mają wejść pod obrady komisji rozjemczej sprawy decydujące. Wyrażają się poglądy, że wyjazd Litwinowa stoi w związku z obecną sytuacją w Moskwie.

KATASTROFA KOLEJOWA W AUSTRII

Wiedeń, 24 listopada. W pobliżu Wiener-Neustadt zderzył się dwa pociągi osobowe, wskutek czego 6 podróżnych i 2 konduktory zostało rannych.

Powót tow. Mastka do Krakowa Robotnicy krakowscy!

Dziś we wtorek 25 listopada pociągiem wraca do Krakowa zwolniony z wzięcia w SLAW MASTEK.

posp. z Warszawy o godz. 9 m. 45 wleczorem Brześciu b. pociąg krakowski tow. MIECZY-SŁAW MASTEK.

Protest na głównej komisji wyborczej przeciw wyborom do Sejmu

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 24 listopada.

Dziś odbyło się posiedzenie głównej komisji wyborczej, na którym przedstawiciele pięciu stronnictw opozycyjnych (Centrolew i Stronnictwo narodowe) złożyli deklarację w odpowiedzi na oświadczenie głównej komisji wyborczej p. Głównego

tego w sprawie jawnego głosowania.

Przed zakończeniem posiedzenia incenens Nowodworski złożył oświadczenie, że z powodu szeregu niedokładności w rozmaitych okrugach podział mandatów z listy państwowej musi być uwzględniany za warunkowy i tymczasowy do czasu wybitwienia się Sądu Nabywczego o ważność wyborów.

PRZYJAZŃ WĘGERSKO-NIEMIECKA ZŁE WIDZIANA W PARYŻU

Paryż, 24 listopada. Prasa francuska wiele uwagi poświęca wzięciu premiera węgierskiego hr. Bethlena w Berlinie. „Temps” stwierdza zważył aktywność dyplomacji węgierskiej w ostatnim czasie. Po wzięciu Bethlena w Rzymie odnosi się wrażenie, że rządy włoski i węgierski mają na oku wspólny cel. Bethlenski wzięcia nie jest jeszcze jasnym w ciemnościach domyśle, że stoi w związku z nowym ugrupowaniem państw środkowo-europejskich. Dziennik zauważa, że idąc z Niemcami Węgry niczego nie uzyskają, ponieważ niezadowolone innych państw w przyszłości Niemcy wyłączenie dla osiągnięcia własnych celów.

ZAMACH NA MINISTRA IRLANDJI

Londyn, 24 listopada. Na irlandzkiego ministra spraw wewnętrznych dokonano w sobotę wieczór zamachu rewolwerowego. Gdy minister w towarzyszył pewnego przyjaciela wchodził do budynku parlamentu irlandzkiego w Dublinie, niewykryci sprawcy oddali do niego kilka strzałów, po których w ciemnościach uciekli. Zbiegami oddala policja szereg strażników, które jednak chybiły. Minister nie odniósł żadnej szkody, natomiast jeden z policjantów został ranny w nogę.

6-GODZINNY CZAS PRACY DO WALKI Z BEZROBOCIEM

Nowy Jork, 24 listopada. Instytut walki z bezrobociem proponuje wprowadzenie 6-godzinnego dnia pracy w Stanach Zjednoczonych jako środka zapobiegawczego przeciw klęsce bezrobocia. Na razie pięć wielkich amerykańskich towarzystw zgłosiło się wprowadzić na próbę 6-godzinny dzień pracy.

CHICAGO POD GROZĄ BANDYTÓW

Chicago, 24 listopada. Do pewnego kabaretu na przedmieściu Summit wargłowo wczoraj 8 ubrojenych bandytów i po sterowaniu policyjnym pocięli ich obrabawczy. Zakaszani przez policję bandyci stawili opór. Wywiązała się walka. Podczas której 3 artyści kabaretowi zostali zastrzeleni, 3 osoby zostały ciężko rannne, a szereg innych osób odniósł rany lżejsze. Pod osłoną telefonów udało się bandytm wystrzelać na ulicę i zbiec. Podczas pościgu na ulicach zostały zabite 4 osoby zabite, w tym jeden z dektetyków. Łupem bandytów padło 200 dolarów.

Zywiłszy szaleją

HURAGANY — POWODNIE — POŻARY

Berlin, 24 listopada. W całych południowych Niemczech szalał wczoraj gwałtowny huragan, — który wyrządził wielkie szkody. Wicher powyrwał liście drzew z korzeniami, zerwał mnóstwo przewodów telegraficznych i elektrycznych, w wielu wypadkach spowodował przerwy w komunikacji kolejowej. Nawalekłe szkody wyrządził huragan w sadach owocowych, łamiąc i wyrzucając drzewa z korzeniami. Nagwałtownie szalał wicher w Schwarzwaldzie i Bawarii, gdzie liczne budynki uległy uszkodzeniu. Jak dotąd ofiar w ludziach nie zanotowano żadnych.

Brz, 24 listopada. Północnym morzem Północnym szaleje straszna wichura północno-zachodnia o szybkosci 30 metrów na sekundę. Stan wody w Hamburgu podniósł się do tego stopnia, że niżej położone mieszkanki i piwnice stanęły pod wodę. W Cuxhaven wzburzone fale morskie podniosły się do 270 m. ponad stan normalny, czego od lat nie zanotowano. W Bergedorf fale zerwały wal

ochronny na przestrzeni 40 m., wskutek czego woda wdarła się w głąb kraju, zalewając obszar i cztery okolo 40 hektarów. Przeszło 100 budynków stoi pod wodą dochodzącą do wysokości 2 metrów. Kolo okrętu sygnałowego „Elbe I” rozbił się parowiec niemiecki „Luise Leonhardt” i zatonił wraz z załogą liczącą 30 osób. Parowiec ten był zbudowany z 1921, pojemność jego wynosiła 3 tysiące 500 ton.

Asterdam, 24 listopada. U wybrzeży Holandii szalał wczoraj gwałtowny wicher północno-zachodni, wskutek czego poziom morza podniósł się do tego stopnia, że wzniesione od deszczów rzeki nie mogły normalnie wpływać do morza, wskutek czego wystąpiły z brzegów i zalały wielkie obszary ładu. Okolice Bommere przedstawały się jak ledwo wielkie morze.

Paryż, 24 listopada. W następstwie długotrwałych wlewnych deszczów w północnej części Francji wznosiły się potoki i potoki górskie do tego stopnia, że groziła wylewem. Na Riwierze francuskiej panuje natomiast katastrofalna susza. — W okolicy Collobrieres płoną lasy na przestrzeni 200 hektarów. Do gaszenia pożaru wysłano liczne oddziały wojskowe.

Nowy Jork, 24 listopada. — Ponad Hollywood przesłał dziś trąba powietrzna, wyrządzając znaczne spustoszenie. Kilkaślat domów zostało zniszczonych lub uszkodzonych. Pół osób zostało zabitych i około trzycięściu rannych. Straty oceniamy na milion marek.

Z TEATRU

Teatr im. Słowackiego „ROXY”, komedia w 3-ach aktach Harry Connersa.

Przenila, pogodna komedia amerykańska „Roxy” jest nawiązką amerykańskimi i nawiązką nowoczesnym wydaniem „Kopciuszka”. Kopciuskiem jest tu Roxy, upodobała przez niedobry strój-kokietkę i przez matkę, kochającą starszą córkę, a niesprawiedliwą dla młodzieży. Z dużego humoru przedstawiony jest poczyty ojcze Roxy, maltretowany przez żonę-kantynę. Amerykański autor z humorem, zającącym o satyrę, traktuje przedstawiane środowisko amerykańskie, jego brak wykształcenia i jego niwerność. Niemniej zabawne jest, jak Roxy z zakupionej książki aforyzmów uczy się różnych „inteligentnych” powiedzeń i jak niemi imponuje wybrańcom swego serduska, przeciwnemu Amerykaninowi, z zawodu spekulatorem paracelajonemu. W ten zabawny swój nawiązujący romans amerykański wplecioną jest amerykańska problem „Pozakomienioną złośliwość” w postaci hunt międzypaniolarza przeciw ciemniejącej go kantynie; historyczka równie zabawna. Publiczność żywo współczuła z przemilą Roxy, czującą uosobioną przez p. Zaklicka, śmiała się do rozpuku z hunty jej ojca, którego wielkie komiznie odegrał p. Leliwa, zbierając sowiec oklaski, wyborne bawiła się amerykańską nawiązką do „Kopciuszka” w postaci edwina Fabianska P. Zmliwacza, która przesłała do król charakterystyczno-komicznych, była wspaniałą matką-sekunicą, a p. Dziwoska w roli pięknej, lecz niedobry słoty była naprawdę harizma ladu. „Roxy”, rozgrywająca się na le gustownej i pomysłowej dekoracji amerykańskiego wnętrza, zdobyła sobie w publiczności powodzenie, na jakie w całej polni zastępuje.

Przegląd gospodarczy

OBNIŻENIE KARY ZA ZWŁOKĘ DO 1 I POL. PROCENT

Minister skarbu wydał zarządzenie, aby od wszelkich wpłat uskutecznianych na poczet nieodroczonej i nierozłożonej na raty zaległości w podatках bezpośrednich i opłatach stałopowinnych, bez względu na czas ich powstania, pobierano od dnia 24 listopada br. aż do odwołania kary za zwłokę w wysokości zmniejszonej 1/4% miesięcznie, licząc od ustawowego terminu płatności zamiast 2% miesięcznie.

PROJEKT DEKRETU W SPRAWIE ORDYNACJI PODATKOWEJ

Minister skarbu przestało lębom handlowo-przemysłowym do zaopiniowania projekt ordynacji podatkowej, która ma być ogłoszona w drodze dekretu prezydenta Rzeczypospolitej. W kołach gospodarczych wyrażany jest pogląd, że ta doniosła sprawa powinna być raczej rozpatrywana przez Sejm. Poszczególne postanowienia projektu również nie znajdują poparcia w kołach gospodarczych. W szczególności postanowienie, że władze podatkowe mają mieć możność powracania do poprzedniego wymiaru podatkowego, uważają koła gospodarcze za *wyuszczone niepożądane*. Takie postanowienie wywołaloby niepokój stały u podatników i uniemożliwiłoby prowadzenie przedsiębiorstwa. Ciekawym projektem, który ma być rozpatrzony przez związek lęb handlowo-przemysłowych w ciągu 7 dni, budzi poważne wątpliwości co do celowości ogłoszenia projektu w drodze dekretu.

Ze sportu

GRACOVIA — CZARNI 2:1 (2:0). Do przerwy gra interesująca i faira. Gracovia zadowolona pod każdym względem. Napiąd, za wyjątkiem Kubin-skiego grał pod względem kombinacyjnym wprawdzie, szczególnie Kozak okazał się najlepszym partnerem. Użyłszy on też w krótkim odstępie czasu dwie bramki, pierwsza pod pięknym przebiegu.

Komitet Budowy III Domu w Krakowie Zakładu Pensyjnego dla funkcji zarządów obecnie

Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych we Lwowie ogłasza ponownie

Przetarg publiczny

na wykonanie robót stolarskich:

W budowlanych się trzech domach mieszkalnych Zakładu przy ul. Słonecznej w Krakowie.

Warunki przetargu plany są do obejrzenia w Ekspozyturze Zakładu w Krakowie przy ul. Pomorskiej 1, w godzinach urzędowych od dnia 25 listopada począwszy.

Oferenci mają swobodę oferowania albo na całość robót wedle oferty, albo na roboty stolarskie wraz z okuciem osobno, a na roboty parkiarskie osobno. Oferty na stolarstwo bez okucia nie będą brane pod uwagę. Oferty należy składać w biurze Ekspozytury Zakładu do dnia 4 grudnia 1930 do godziny 12 w południe; oferty złożone później nie będą rozpatrywane.

Dnia 4 grudnia 1930 o godzinie 12 minut 15 nastąpi we wspomnianej Ekspozyturze protokolatne otwarcie ofert, przy którym oferenci mogą być obecni.

Do ofert złożonych w zapieczętowanych kopertach należy dołączyć wadium w wysokości 7.500 złotych, względnie dla robót stolarskich z okuciem 3.100 złotych, dla parkiarskich 2.400 złotych.

Wadium to winno być złożone w gotówce lub w formie zastępczej, określonych warunkami ordynacji przetargów.

Wadium, należące do ofert nieuwzględnionych przez Zakład, zostanie oferentom zwrotne do dnia czterdziastego od dnia przetargu.

Zakład zastrzega sobie swobodny wybór oferty bez względu na jej wysokość względnie nie przyjąć żadnej oferty.

druga z rzutu wolnego. Białoczerwoni mogli zdobyć jeszcze kilka bramek, lecz niecelowość strzałów uniemożliwiła dogodnie sytuację. Po pauzie obraz gry uległ zasadniczej zmianie. Niebawym burzą uniemożliwił Gracovię grę, która ograniczyła się do bułsterkiej wprost obrony. Jeżeli Czarni nie zdołali uzyskać więcej jak jedną bramkę z rzutu wolnego, świadczy to o słabej ich orientacji i niebawym wysiłku graczy Gracovii, którzy z olbrzymim wysiłkiem bronili się przed klęską. Czarni nie mogą sprostać normalnym środkami gry, uciekali się do gry brutalnej, której sędzia p. Bira nie umiał opanować. Dochodziło skutkiem tego do przyrzążeń incydentów pomiędzy graczami i do głośniejszych mawiających ze strony publiczności. Nic też dziwnego, że druga połowa gry budziła niesmak i odrzecz w przeciwstawieniu do pierwszej, która pozwalała nam podziwiać piękną i składną grę Gracovii.

Związki i zgromadzenia

POSIEDZENIE WYDZIAŁU RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH odbędzie się we wtorek 25 bm. o godzinie 630 wieczór w lokalu Rady zawodowej, ul. Dunajewskiego 5 III p.

KONFERENCJA ZARZĄDÓW ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH I OKR PPS odbędzie się we czwartek 27 bm. o godzinie 630 wieczór w sali Domu Robotniczego, ul. Dunajewskiego 5 III p. Referatowi, pód Żulawski. Uprząza się uprawnionych do wzięcia udziału w konferencji o punktualnie przybycie.

BUCHALTERZY! — Zebranie Koła Księgowych dziś we wtorek w lokalu Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych (ul. Sławkowska 6) obejmując referat: „Rola buchaltera w przedsiębiorstwie i społeczeństwie”, tudzież odrębne „Porady buchalteralne” itd. Początek o 8 godzinie 8 wieczorem. Goście mile widziani. Komitet Koła.

Z BIBLIOTEKI I CZYTELNI TUR KORZYSTAC POWINNI

WSZYSCY ZORGANIZOWANI TOWARZYSZE!

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Włoczek: „Roxi” (przedstawienie popularne — ceny niższe).

Sroda: „Roxi” (przedstawienie popularne — ceny niższe).

Czwartek: „Święty płomień” (przedst. popularne, ceny niższe).

BAGATELA

Codziennie: „Na naszej Palecie”.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH

(Rynek k. A-B 39)

Początek o godzinie 7 wieczorem.

Czwartek: Maria Krzewska: Rainer Maria Rilke, poeta miłości i Jeku.

Plątek: Red. Dr. Mieczysław Niżński: Rozwój nauk w Krakowie w wieku XIX w dobie porzabiorowej.

KINOTEATRY

Apollon: „Romans nad Rio Grande”.

Corso: „Zdrzaka z zachodu”.

Dom żołnierza: „Orły wojenne” i „Król wilków”.

Promień: „Człowiek śmiechu”.

Sadko: „Pod dachami Karpia”.

Ulecha: „Wanda: Jan Kiepura w filmie „Neapol, śpiewające miasto”.

Warszawa: „Anastazja”.

RADIO KRAKOWSKIE

Włoczek, 25 listopada

11:40: PAT. 11:50: Sygnal czasu, hejnał z wlezy Marjackiej. 12:10: Komunikat. 13:10: Komunikat meteorologiczny. 15:00: Komunikat gospodarczy z Warszawy. 15:45: Odczyt radiowy. 16:15: Gramofon. 17:15: Odczyt: „Światowe rynki zbożowe” — wygłosi dr. W. Ormicki, asystent Uniwersytetu Jagiellońskiego. 17:45: Popołudniowy koncert symfoniczny z Warszawy: muzyka skandynawska. 18:45: Rozmaitości, komunikaty. 19:10: Giełda rolcza z Warszawy i krakowskiego ziemia zbożowa. 19:25: Gramofon. 19:30: Dziennik radiowy. 19:50: Opera z Poznania, komunikaty i retransmisje. 24:00: Hejnał z wlezy Marjackiej.

ZAPISUJESIE SIĘ NA CZŁONKÓW TOW. UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO

Wydział Przedsiębiorstwa Pracy Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych Kraków, ul. Sławkowska Nr. 6 poleca ulasznie: rzedno aly pracownicze we wszelkich dziedzinach: — Zapiszciebawo za: stony PT. Firma, przyjmując sekretariat Zm. z dnia 10 w godzinach między 10 a 2 po południu i między 6 a 8 wieczorem.

Wielki wybór! na św. Mikołaja i Gwiazdkę

ZEGARKOW „Omaga”, „Zenith”, „Doxa”, „Cyma” i t. d. Pierścienków i Obręczek Alubowych, Sygnali, Kolczyków, Bransoletek — złoty i srebrny. Srebrnych Papeterii, Cukiernic, Nakryć stoł., Platery. — Zegarków i Budzików

CENY NISKIE. Kształt dekoracyjne wykonanie solidne i trwałe. Złoto, brylanty, piasek wyszuk wartości. Usług w 15 g. wian. post. Kraków, Starowiślna 29

L. Brüll
Kraów, Starowiślna 29

HELENA PAPIERNIK

Kraków, ulica Mikołajska L. 11.

ma na składzie i stale prowadzi:

Potrzączy damskie, dziecięce, akapetki, rękawiczki, krawidki, kolnierze, spinki, lusterka, chustki do nosa, koszule damskie, kombinacje, reformy, bielizna dla niemowląt, hafty, koronki, motywy, gumy do pisania i na podłogę, gotowe, wstawki, jedwabne, welne i białostawa, alic, bawelny, włóczki, welny, przędze, jedwab artystyczny, grabie nie do czerzenia, grzechyki do włosów, szorówki do zębów i rak, mydła, woda kolońska, perfumy, szampony, przybory do szycia i haftu, towary galanterijne. 1111

HEMOROIDY
ITAN ZAPALNY
KRZAWIENIE
I WEDZENIE
UJAWA
HEMORIN
KRAWE

Nowootwartu Magazyn Instrumentów muzycznych „HARMONJA” Kraów. plac Marjacki L. 1

gramofony i płyty najnowszych nagrań w wielkim wyborze na dogodnych warunkach, po najniższych cenach.

Znana pracownia sukien damskich p. firmą STANISŁAWA SZOSTEK Kraów, ulica Warszawska 1

została rozszerzoną o dział konfekcji dziecięcej przy ulicy Florjańskiej L. 7 w podwórku.

Poleca sukienki, płaszczyki, mundurki sukienka dla panienek do wszystkich zakładów naukowych oraz ubraniska chłopięce. Temże przyjmują zamówienia.

Zygmunt Rendel

poleca węgiel i koks górnośląski, węgiel dąbrowicki i węgiel z kopalni „Bory” oraz drzewo opałowe jodłowe, sosnowe i bukowe

Biuro: Telonowy: Składy: Kraków, Pawła 8. 102-84 i 136-11 Zabłocie

FIRANKI (FIRANKI) typowe dekoracyjne tkaniny do okien i zasłony balkonów i drzwi
Faktry Firanki MICHAŁA WEITZA, FLORJANSKA 23.